

και ακινδύνως, ὃν ἐκεῖνος εἶδε μετὰ τόσου κόπου και κινδύνου, πεινῶν, διψῶν, ἀναρριχώμενος ὄρη, διαβαίνων ποταμούς κολυμβητή, τρέχων ἐρήμους πεδιάδας, ἢ νεαρά δάση, εἰς ἃ οὐδέποτε εἰσέδυσαν αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες και παραμονευόμενος ὑπὸ θηρίων και ἀνθρώπων και ὑπερνηκῶν τὰ πάντα διὰ τῆς ρώμης τοῦ σώματος και τῆς λεπτότητος τοῦ πνεύματος.

Οἷον εὐχάριστον ἀνάγνωσμα αἱ περιηγήσεις τοῦ ἡμετέρου Ποτάγου. Μετ' αὐτοῦ τρέχεις ἐπάνω κάτω, μαθηταίνεις τόσα ἀρχαῖα και νέα πράγματα, γνωρίζεις με λαοὺς παλαιούς και σεβαστοὺς, βλέπεις τὴν σεμνὴν ἀρχαιότητα ὑπάρχουσαν ἔτι και ζῶσαν και τέρπουσαν, συλλογίζόμενος ὅτι ἅπαντες οὗτοι οἱ ἀρχαῖοι ἦλθον εἰς ἐπιμιξίαν μετὰ τῶν προγόνων σου, ὅτι ἡσπασθήσαν τὸν πολιτισμὸν των, και ὅτι ἦτο ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ βάρβαροι νῦν ἐκεῖνοι λαοί, ἐθεώρουν τιμὴν νὰ ἔχωσι παιδαγωγούς και παιδοτρίβας Ἑλλήνας και τὰ πάντα ἑλληνικά, ὅπως οἱ τῶν ἡμετέρων ὀψιπλοῦτων ἐνασμενίζονται νὰ τὰ ἔχωσιν ὅλα ἀλλὰ φράγκα, ἀλλὰ εὐρωπαϊα.

Τοιοῦτον λοιπὸν βιβλίον οὔτε πολλῶν χρήζει συστάσεων οὔτε πολλῶν ἐπαίνων, ἀλλὰ πολλῶν συνδρομητῶν, ἵνα ὁ νοῦς ἡμῶν ὁ μαλακυνθεὶς ἀπὸ ἀναγνώσεως ἐκτεθηλυμένος και λυσιζώνους ἐπιρρωσθῇ και ἀναλάβῃ και ἐπὶ τὰ γενναῖα τραπῇ.

Ἐλπίζοντες ὅτι ἡ φωνὴ ἡμῶν θὰ εἰσακουσθῇ, δὲν γράφομεν ταῦτα διὰ νὰ ἐξάρωμεν τὴν δόξαν τοῦ τολμητοῦ περιηγητοῦ, διότι και ἀκαδημαῖαι και ἐταιρίαι γεωγραφικαὶ και ὅμιλοι σοφῶν ἐπέβηκαν ἤδη τὸν στέφανον τῆς δόξης, οὔτε νὰ φιμώσωμεν φλυάρους τινὰς και ἡμιμαθεῖς, οὐ γὰρ φροντίς ἱποκλείδῃ, ἀλλ' ἵνα ἀλοῦ ἡμεῖς αὐτοὶ δὲν δυνάμεθα τὸ καλὸν νὰ πράττωμεν, νὰ τὸ συσταίνωμεν τούλάχιστον, ἀφοῦ εἴχομεν τὴν τιμὴν και τὴν χαρὰν πρῶτοι ἡμεῖς νὰ γνωρίσωμεν και θαυμάσωμεν τὸν σοφὸν περιηγητήν.

Ἦναι ἀληθές ὅτι θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον τὸ ὕψος τοῦ λόγου νὰ ἦτο ρέον και ὁμαλὸν ὡς ἐμπρέπει εἰς τὰς τοιαύτας συγγραφάς· ἀλλ' ὁ συγγραφεὺς φαίνεται θέλων τὸν γραπτὸν τὸν λόγον νὰ καταστήσῃ κάτοπτρον τῶν περιηγήσεών του τὸν ἔχει ἄλλοτε μὲν τραχὺν και ἀπότομον ὡς τοὺς βράχους ἐφ' ὧν ἀνερριγᾷτο, ἄλλοτε δὲ κυλιόμενον και σπεύδοντα ὡς νὰ ἐπιπτε ἀπὸ ὕψηλῶν εἰς χαμηλά, ἄλλοτε δὲ δύσκολον και ἀγωνιώδη, ὥστε ὁ ἀναγνώστης νομίζει ὅτι εἶναι εἰς δάσος πυκνὸν και ἀδιέξοδον· πάντως ὅμως ἡ ὅλη συγγραφὴ εἶναι σοβαρόν τι και ἀγέρωχον ἔργον, τοῦ ὁποίου ἔτι μάλλον θὰ ἐκτιμῶμεν τὴν ἀξίαν ὅταν και ὁ β' ἐκδοθῇ τόμος.

Ἀλλὰ τί εἶναι ταῦτα πάντα πρὸς τὸν γενναϊότατον και φιλόανθρωπότατον χαρακτήρα τοῦ ἀνδρὸς, τὴν θείαν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐξασκούντος τέχνην Ὁ ἀγέρωχος Ποταγὸς γίνεται ἥπιος και γλυκὺς ἤχος εἰς τὰ ὦτα τοῦ ἀσθενούς, ὁρσιφκίνδυνος και τολμητίας περίφροντος και ἐσπαδακῆς, ὁ ἱατρός γίνεται νοσοκόμος και μεγίστην ἀνταμοιβὴν τῶν κόπων του ὑπολαμβάνει τὴν ταχεῖον ὑγείαν τοῦ ἀσθενούς· τὰ ἄλλα τὰ ὕλικά τὰ ψωραλέα χρήματα νὰ συλλογισθῇ ὁ πάταγος, ἔλα Παναγία, αὐτὰ εἶναι διὰ τοὺς χυδαίους, λέγει και φεύγει ὁ ἔξοχος φιλόανθρωπος· οὕτω ἔκαμε και ἔσωσε τὸ παιδάκι μου ἐμένα, μοι ἔλεγεν ὁ παπάκης ὑπὸ τύφον φυθέντα ὃν ἡμέρας και νυκτὸς ἐπεσκέπτετο παθαίνην αὐτὸς κατὰ λόγον τῆς νόσου.

Ι. Καμπάνης.

ΕΚ ΝΟΥΒΙΑΣ

Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ Κασσάλας τῆς Νουβίας:

Ἐπιβεβαιῶν τὴν προλαβοῦσάν μου, σὲ πληροφορῶ ὅτι τὰ

πράγματα ἐνταῦθα δεινούνται, διότι ἡ ἐπανάστασις ἐνταῦθα εἶναι θρησκευτικὴ, τὰ δὲ ἀποστατήσαντα φύλα, ὀδηγοῦμενα ἀπὸ τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Μάχτη (ψευδοπροφήτου), κτυπῶσι τὴν τε Κυβέρνησιν, ἥτις τοὺς ὑπέταξε μὲν πρὸ ἐτῶν, ἀλλ' ἢ ἤδη ἐννόησαν τὴν ἀδυναμίαν, και τοὺς ὑποστηρίζοντας ταύτην Εὐρωπαίους.

Ἀπειλοῦν νὰ ἐπαναστατήσωσι δὲ, οὐ μόνον αἱ περίξ φυλαὶ ὅλαι, ἀλλὰ και οἱ πρὸς καταδίωξιν τῶν ἐπαναστατῶν ἀποσταλέντες στρατιῶται, μετὰ τῷ ὅλῳ ἀνικάνου και καταγραστοῦ Ρεσίτ πασσᾶ, διότι τοῖς καθυστεροῦνται οἱ μισθοὶ πολλῶν μνηῶν. Τὸ δὲ χεῖριστον ὅτι, ἐλλείψει στρατοῦ, και ἐνεκεν τῆς εἰσβολῆς και τῶν Ἀβυσινῶν, οἵτινες εἰσβάλοντες εἰς τὴν μεθόριον περὶ τὰς τρεῖς ἡμέρας ἐντὸς τοῦ Σουδάν, ἐγύμνωσαν χωρία δόλοκληρα και ἀπήγαγον πλείστα ποίμνια και γυναῖκόπαιδα, τὸ χεῖριστον λέγω, ὅτι, πρὸς ἀπόκρουσιν ὅλων τούτων, ὥπλισαν τοὺς δούλους (σκλάβους), οἵτινες ἔσονται οἱ πρῶτοι, οἵτινες, ἀντὶ νὰ ὑπερασπισθῶσι, θὰ σφάζωσι.

Μέχρι τινος ἐνομιζέτο ὅτι ἡ τοιαύτη ἐπανάστασις εἶναι Ἀγγλικὴ ὑποκίνησις, ὅπως, ἐποφελουμένη ἡ Ἀγγλία, πέμψῃ στρατὸν κατοχῆς και εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Αἰγύπτου. Πλὴν φρονῶ ὅτι σφάλουσιν οἱ πιστεύοντες τοῦτο, διότι διὰ τὴν ὀλοσχερὴν καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως, ἀπαξ ἀναφθείσης, δὲν θέλει κατισχύσει οὐδεὶς, ἐκτὸς τῶν σιδηροδρόμων, οὐς ὅμως δὲν σκέπτονται οἱ Ἀγγλοὶ βεβαίως νὰ κατασκευάσωσιν, ἀφ' οὗ ὁ ἀποσταλεὶς στρατηγὸς Ἀγγλος, μόλις ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους τῆς Μασόβας ἀπομακρύνας τοὺς ἐπαναστάτας και ἀναγκάσας αὐτοὺς νὰ συγκετρωθῶσιν εἰς τὰ ἄλλα μέρη, δὲν ἐννοεῖ ἐντέλει ὅτι θὰ περικυκλωθῇ, ἀντὶ νὰ περικυκλώσῃ, τὰ δὲ πυροβόλα του θὰ καταστῶσιν ἀνωφελῆ, ἀπέναντι βαρβάρων, ληστρικῶς μὲν μαχομένων, δυναμένων δὲ ν' ἀνθέξωσιν εἰς τὰς ἐρήμους, ἀνευ κονιάκ και τείνου, ἀνευ τοῦ ὁποίου και τῆς μπουτίγκας ὁ Ἀγγλικὸς στρατὸς ἐπαναστατεῖ, ἀντὶ νὰ καταδιώξῃ.

Ἐν τούτοις ἴδωμεν τὸ τέλος. Ἡμεῖς οἱ ἐνταῦθα Ἑλληνες και Εὐρωπαῖοι εἴμεθα ἔτοιμοι μὲν ν' ἀντιστῶμεν, ἀλλὰ και νὰ σφαγῶμεν, και ἀναμένομεν ν' ἀνοιχθῇ ἡμῖν διόδος, ἐκτὸς τῆς ἀνοιχθείσης· ἤδη ἐκ Μασόβας, ὅπως καταφύγωμεν εἰς Ἀβυσινίαν, ἥτις ἐστὶ πλησιέστερον τοῦ λιμένος Σουακίμ, ἔνθαι και ἡ διάβασις ἐπισηφαλὴς και ἡ ἀπόστασις εἰκοσαήμερος.

Νουδός

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Οἱ περιοδικῶς δημοσιευόμενοι, ὡς βιβλιοθήκη τῆς καλῆς «Διαπλάσεως», Παιδικοὶ Διάλογοι, ἐξεδόθησαν πρὸ τινος εἰς ἐν τεύχος συνησπισμένοι· τοὺς ἔγραψεν ὁ Αἰμύλιος Εἰμαρμένος, ἢ — ἀνευ τοῦ ἱεροῦ ἀμφίου ὅπερ περιβάλλεται λειτουργῶν ὑπὸ τοὺς διανθεῖς θόλους τῆς Διαπλάσεως — ὁ κ. Ἀριστοτέλης Κουρτίδης. Οἱ Διάλογοι οὗτοι ἐγράφησαν ἐν ἐνὶ λόγῳ διὰ νὰ ἐμπνεύσωσι τὴν ἀρετὴν εἰς τοὺς μικροὺς αὐτῶν ἀναγνώστας· ἀποτείνονται δὲ μάλλον εἰς τὴν καρδίαν, ἢ εἰς τὸ πνεῦμα, οὐχὶ ἀπὸ ἀμβωνος, ἀλλ' ὡς οἶδν τε ἐπαγωγότερον, ριπτόμενοι ἐν μέσῳ τῶν ἀπαλῶν κατηγουμένων, ὡς τὰ ἱριδοβαφῇ κρυστάλλινα ἐκεῖνα σφαιρίδια τῶν παιγνιδίων των. . . Τοιοῦτοι ὄντες, ἀποτελοῦσι τὸ χάρμα και τὴν ἀπόλαυσιν τῶν παιδίων, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀδιάφοροι και εἰς τοὺς μεγάλους, τοὺς γινώσκοντας νὰ ἀναγινώσκωσιν· ἐκεῖ ἔνθα τὸν

μικρὸν ἀναγνώστην διαφωτίζει ὁ διδάσκαλος, ὁ ὥριμος ἀναγνώστης χειροκροτεῖ τὸν καλλιτέχνην· ἐκεῖ ἔνθα ὁ παῖς ἐκπλήττεται, ὁ μηκέτι παῖς συγκινεῖται. Διότι ὁ κ. Κουρτίδης δὲν εἶνε μόνον ὁ παιδοφιλὴς τῶν *Παιδικῶν Διαλογῶν* συνθέτης, ἀλλ' ἐκ τῶν εὐφυστάτων ἐργατῶν τῆς νεωτάτης φιλολογούσης γενεᾶς· παρ' ἡμῖν, ὠρισμένος, καθ' ἃ ἐκ τοῦ παρόντος προανακρούεται, νὰ παράσχῃ γενναῖα ἔργα ὡς λογογράφος.

Τὸ εὐφύτεστον μέρος τοῦ τομιδίου εἶνε ὁ πρόλογος, ἐν διαλόγῳ καὶ οὗτος ἐκτυλισσόμενος· ἐκεῖ οἱ Κύριοι «Παιδικοὶ Διάλογοι» ἀποκαλύπτουσι πρὸ τοῦ ἀποροῦντος «Μικροῦ ἀναγνώστου» δλοκλήρον τὴν ψυχὴν τῶν ἐκδόλλουσιν ἀπὸ τὸ κουτί τῶν τὰ χρυσελεφάντινα παιγνιδάκια τῶν, καὶ πρὶν ἢ στήσωσιν αὐτὰ εἰς ποικίλας θελκτικὰς παραστάσεις, δίδουσιν εἰς τὸν ἀπιστοῦντα μικρὸν Θωμᾶν νὰ τὰ ψηλαφήσῃ· οἱ Διάλογοι δὲν θὰ λέγουν «μὴ τὸ κάμης αὐτό,» ἀλλὰ θὰ πείθουν ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμης· οἱ Διάλογοι θὰ ὁμιλοῦν σὰν παιδιὰ δι' ὅσα πράγματα ἐνδιαφέρουν τὰ παιδιὰ· οἱ Διάλογοι δὲν θὰ λέν' ἐλληνικοῦραις ἀκατανόητους, καί, τὸ καλλίτερον, θὰ ἔμπορουν νὰ παριστάνωνται εἰς τὸ θέατρον.

Οἱ ἥρωες τῶν *Παιδικῶν Διαλογῶν* κυμαίνονται μεταξὺ ἡλικίας 7 ἕως 15 ἐτῶν· συνήθως διαιροῦνται εἰς καλὰ παιδιὰ, καὶ εἰς κακὰ παιδιὰ· ἀλλὰ ταχέως ἢ ἀρετὴ θριαμβεῖ· τὸ καλὸ παιδί δι' ἰσχυρὰς παιδικῆς διαλεκτικῆς, μὴ ἐξερχομένης τοῦ κύκλου τῆς φυσικότητος, ἢ δι' εὐφυοῦς ἐπινοήσεως, δι' ἐπιχειρημάτων, κατορθώνει καὶ συγκινεῖ τὸ κακόν· τὸ ἐλάττωμα ἀνίσταται, διστάζει, συγκλονεῖται, ἡττᾶται, ἐξ-αλείφεται. Ἐνίοτε μάλιστα ἡ κάθαρσις ἐπέρχεται ταχύτερον τοῦ δέοντος· ἀναμένει τις ἀναλόγως τῆς παραστάσεως τοῦ ἐλαττώματος πλεῖον αὐτοῦ ἀντίστασιν. Τανάπαλιν, —ἀλλ' εἰς ἕνα μόνον διάλογον, ἐν τῷ *Ὀνειρῳ*, —ἐπταέτης Ἀγγελος μᾶς ἐφάνη πολὺ ἀγγελικός. Ἀλλὰ πόσους ἀρ' ἐτέρου ἀσπίλους ὡς περιστρεφὰς μεταξὺ τῶν 23 τοῦ τομιδίου Διαλογῶν ἐσημειώσαμεν! Οἱ ὠραιότεροι καθ' ἡμᾶς εἶνε οἱ κρατύνοντες τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, ὡς τὸ *Ἀριστεῖον* τοῦ Ἀγῶτος, ἢ *Εἰκὼν* τοῦ Μισοῦλη, ἔνθα καὶ ὠραία περὶ τοῦ μεγάλου ναυμάχου παρήδοσις, τὸ *Μνημεῖον*. Ἐνίοτε οἱ μικροὶ ἥρωες ἐπιδεικνύουσι τὰ χαρίσματα εὐφυολόγου πνεύματος, ὡς ἐν τῷ «Θέλουν ἀγάπῃ τὰ γράμματα.» Τί νόστιμα διδάσκεται εἰς τὰς «Δύο Δυστυχεῖς» ἢ πρὸς τὰ ζῶα ἀγαθότης, καὶ εἰς τὸν «Τὶ ἐκάματε σήμερα», ἕνα τῶν εὐωδιστέρων, ὅτι καὶ ἡ ἀπλὴ προαίρεσις τοῦ ἀγαθοῦ, ὅταν δὲν δύναται τις νὰ τὸ ἐκτελέσῃ, βαρύνει ἐπίσης εἰς τὴν πλάστιγγα. Πολλὴν δὲ πρωτοτυπίαν ἔχει ἡ *Εὐαίσθησις*.

Τοιοῦτοι οἱ «Παιδικοὶ Διάλογοι», μεγαλύνοντες τὰ παιδιὰ, καὶ δυνάμενοι ὡς παιδιὰ νὰ ἀπαλύνωσι καὶ ἄνδρας ἐτι.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Πρακτορεῖον Χαδᾶ

Παρίσις, 31 Ὀκτωβρίου. — Ἡ περὶ Τονκίνου συζήτησις ἐξηκολούθησε σήμερον ἐν τῇ βουλῇ. Περαιωθείσης τῆς συζητήσεως ἡ βουλὴ ἐψήφησε διὰ 339 ψήφων κατὰ τῆς ἡμερησίας διατάξεως δι' ἧς ἐκφράζει τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς ἐν τῇ πολιτικῇ τῆς κυβερνήσεως.

Λονδίνον, 31. — Ἐκ Λιβουρπούλης ἀγγέλλεται ὅτι μεγάλαι χρεωκοπίαι ἐμπόρων βάμβακος ἐγένοντο αὐτόθι.

Πετρούπολις, 31. — Ἡ «Ἐφημ. τῆς Πετρούπολεως» λέγει ὅτι τὰ ἐν Βουλγαρίᾳ συμβάντα δὲν θὰ ἔχωσιν ὡς ἀπο-

τέλεσμα τὴν διατάραξιν τῶν μεταξὺ τῶν Δυνάμεων ὑπαρχουσῶν σχέσεων. — Τὰ ὑπὸ τῶν ἀπαισιοδόξων ἐπὶ τούτων γενόμενα σχόλια οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν ἢ καθαρὰ χρηματιστικὰ τεχνάσματα.

Κάϊρον, 31. — Οἱ ἐπαναστάται τοῦ Σουδᾶν διεσκορπίσθησαν.

Παρίσις, αὐθιμ. Ἑλλητικὸν δάνειον 415. — Γαλ. λικὴ ράντ 108.30. — Ἡνωμ. Αἰγυπτιακὸν 351. — Ὅθωμ. δάνειον 9.90. — Συνάλ. ἐπὶ Λονδίνου 25.25.

ΣΕΡΡΑΙ

Τὸ γνωστὸν καθ' ὅλην τὴν Μακεδονίαν βιβλιοπωλεῖον

ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΜΑΝΘΟΥ καὶ ΓΙΩΝ

ἐν **Σέρραις**, Ὁδὸς Ὁρτᾶ-Τσαρσῆ, ἐπλουτίσθη ἐσχάτως διὰ προμηθείας, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ ἐλθόντος ἐπίτηδες εἰς Ἀθήνας, ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν βιβλίων, διδακτικῶν, ἐπιστημονικῶν, φιλολογικῶν, ἱστορικῶν, κλπ. κλπ.

Οἱ διδάσκαλοι τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Μακεδονίας παραγγέλλοντες βιβλία κατὰ ποσότητας θὰ εὐρίσκουσι μεγάλην συγκατάθεσιν.

Ἐν τῷ αὐτῷ βιβλιοπωλεῖῳ πωλοῦνται καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ **Μῆ Χάνεσαι** ἐκδιδόμενα μυθιστορήματα, κατὰ τε σώματα καὶ φυλλάδια.

ΕΛΛΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ Δ. Η. ΤΟΥΛΗ

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΟΣ

Δευτέρα	ὥραν 7 π. μ.	Διὰ Καλαμάκιον καὶ ἐκ Κορίνθου κατ' εὐθεῖαν δι' Αἴγιον, Πάτρας, Ζάκυνθον, Κυλλήνην, Κατάκωλον, Μάραθρον, Πύλον, Κορώνην, Καλάμας, Γύθειον, Λεωνιδίον Σπέτσας, Ὑδραν καὶ Πειραιᾶ.
Δευτέρα	» 6 π. μ.	Δι' Αἴγιον, λουτρὰ Μεθάνων, Πόρον, Ὑδραν, Σπέτσας, Χέλιον, Ἀστρός, καὶ Ναύπλιον.
Τρίτη	» 7 π. μ.	Λαύριον, Ἀλιβερίου, Χαλκίδα, Λίμνην, λουτρὰ Αἰδηψοῦ, Ἀταλάντην, Στυλῖδα, Ὀραίου, Ἀλμυρὸν καὶ Βῶλον.
Παρασκευὴ	» 6 π. μ.	Ὑδραν, Σπέτσας, Λεωνιδίον, Γύθειον, Καλάμας, Κορώνην, Πύλον, Μάραθρον, Ἀγ. Κυριακὴν Κατάκωλον, Ζάκυνθον, Κυλλήνην, Πάτρας, Αἴγιον, Κορίνθον, Καλαμάκιον καὶ Πειραιᾶ.
Παρασκευὴ	» 6 π. μ.	Διὰ Λαύριον, Ἀλιβερίου, Χαλκίδα, λουτρὰ Αἰδηψοῦ, Στυλῖδα καὶ Βῶλον.
Σάββατον	» 6 π. μ.	Δι' Αἴγιον, λουτρὰ Μεθάνων, Πόρον, Ὑδραν, Σπέτσας, Χέλιον, Ναύπλιον,

ΖΗΤΕΙΤΑΙ νεανίσκος ἵνα ὑπηρετῇ δωρεὰν ἐν οἰκίᾳ, νὰ φοιτᾷ δὲ εἰς τὸ σχολεῖον.